

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Посдинне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш, а не возьмеш милости — яри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслапових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Домбровського (Хорулицьки). Експедиція місцева в Агонії Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи зберігає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня значайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Економічна робота — підвалина красної будуччини.

(X) Дуже недавно ще звернули ми у вступній статі нашого дневника п. з. «Потреба живійшої і ревіційшої народної роботи»*) бачність нашої суспільности на економічне поле, яке у нас у великій ще часті лежить облогом, а се в головній мірі треба приписати тій обставині, що руска освічена суспільність цікавить ся більше політикою, як економічними справами. Не хочемо тим сказати, щоб руска суспільність понехала національно-політичні справи, а пильнувала лише економічної ниви. Навпаки думаємо, що національно-політичні справи стоять в доволі тісній звязи з економічними, що в економічних справах неминучо мусить виявити ся також національно-політична основа. Се показало ся стілько разів н. пр. в державній раді, скілько раз правительството намагало ся чеське питанє виперти з дневної черги висновуванєм економічних справ. В таких случаях з економічних справ, при обговорюваню економічних питань, виринали на верх таки національно-політичні питання, показувало ся, що не можна економічних питань розв'язувати і полагоджувати абстрактно, але відповідно потребам того або сего народу, его національній вдачі. Але й се річ певна і досвідом стверджена, що нарід економічно незалежний, розвинутий, скорше і успішнійше доходить до осягненя своїх національно-політичних прав. Задлятого з радостью витаємо голос в тій справі д-ра І. Копача в ч. 43. «Діла» в статі п. з. «Голос на часі», в котрій автор з нагоди появи справді поважного письма «Економіст» промовляє за живійшою і ревіційшою економічною роботою з нашого боку.

За такою живійшою і ревіційшою роботою економічною промовляє передовсім та обставина, що економічне положенє руского народа стало труднійшим і тіснійшим в останних часах, чого доказом значна еміграція нашого селянства, котре так було доси привязане до своєї рілі, до своєї батьківщини. Крім того промовляє за тим і потреба самооборони руского народу перед усякими напливовими живлами, а така самооборона буде лише тоді успішна, наколи буде оперта на свідомій цілі і відповідних способів організації наших сил і економічної роботи.

З другого боку можна і на се вказати, що дотеперішні успіхи таких інституцій, як «Дністер», «Кредитовий Союз» і т. п. викликали більше довіри рускої суспільности до своїх сил, визвали більший рух серед неї і інтерес для життєвих питань, згромадили багато придатних до такої роботи народних сил і витворили певні підвалини до органічної роботи. Сі певні підвалини стають також важною основою і для національно-політичної організації і єї роботи в ріжних напрямках. І в тім згляді зовсім згоджуємо ся з д-ром Копачем, що колиб Русини почали були таку роботу

перед 50 роками, з відродинами галицької Руси, стояли-б нині певнійше і були би близше мети своїх народних змагань, як тепер. Одначе годі тепер лише жалкувати за тим, що не стало ся, або що стало ся за пізно, бо ліпше пізно, як ніколи. Нехайже тепер і руске днівникарство і руска суспільність справді возьме ся до живійшої і ревіційшої роботи економічної, не лишаючи і не понехуючи національно-політичних змагань, et hoc faciendum et illud non omittendum. Правда, що тут треба здвоєня енергії, скріпленя наших роздроблених сил, бож і сусіди наші тепер подвоїли свою роботу і нам треба не лише доповнити наші занедбаня, але й зрівнати ся з ними або й їх в неоднім випередити. «Економіст» може віддати великі прислуги сій справі, обговорюючи зріло всі економічно-господарські і торгово-фінансові питання, годило-б ся також довести до переселеня «Сільського Господаря» з Олеського закутка до Львова і зробити его осередком сеї економічної організації у Львові і злучити его природними звязями із спорідненими ему економічними інституціями львівськими. Політичні дневники і тиждєвники, навіть наукові місячники повинні більше місця присвятити обговорам економічних, господарських, фінансових і торгових справ і освічувати, освідомляти та розбурхувати в тім напрямі нашу суспільність, а тоді певно найде ся більше сил, певно они будуть скупляти ся до сеї роботи і ся робота піде скорше і успішнійше.

З канадійської Руси.

Подає о. Ілліотт Філас Ч. С. В. В.

(Конець).

Зло стало ся і зло є, нема що перечити; діткнуло оно нашу Церкву, але більшу шкоду зробило нашим народним інтересам. Церков стратила в першій лінії тих самозванців, що дались Серафимови ніби то висвятити, і не велике число, що їх на разі прийняли. Число їх є не велике.

Не згадую я вже про акцію против Серафима, яку ведуть православні; з наших станула напротив него найперше громада в Вінніпегу, де перебуває о. Жолдак. Серафимці поставили проти о. Жолдака двох своїх «попів» Стефаника і Бачинського. Бачинський — син дяка мабуть з Дзвиняча (жоло Чорткова; батько дяк, також опопив ся). Стефаник має місце в якійсь компанії в Вінніпегу. Та мимо того головна маса народу держить ся церкви обслугованої о. Жолдаком. Серафимці самі не розуміють свого інтересу. Правлять ніби то Службу Божу в домі еміграційнім, де рівночасно другі палють цигара, пють пиво і сьміють ся з комедії, яку з найсвятійшими річами грають «попи». Самі они о собі виражають ся зі сьміхом і кпинами. Стефаник, дописуючи до «Свободи», підписує себе «новоупечений» піп. Допускають ся скандали по шинках, задирають ся з людьми. На сусідній коло Вінніпегу колонії, дівка якась перед всіма людьми вибила одного з таких попів по лицю, за то, що нанастував єї. А вісти такі роз-

носять ся надзвичайно скоро по інших колоніях і вразумляють збаламучений нарід.

Станула дальше напроци Серафима ціла наша провінція Альберта. На неї Серафим мав око звернене вже від самого початку. Думає однак, що коли вже пійдуть за ним інші колонії, легше буде ему переговорити і наших людей, щоб відкинули ся «Василия-Бзуїтів», а пішли за «незалежним рускою церквою». В тій цілі пускали по часописях найперше алярми, будьто би ми тягнули нарід під французского епископа. Ми клевети відперли рівнож в часописях, а клеветникам загрозили судом. Опісля інші клевети зачали розширювати, будьто би ми нічого не робили, о церкви не дбали, за нарід не старали ся і таке інше. Вкінці, переапостолувавши всі колонії в Манітобі, Саскечавані, Ассинубой, осьмілена повірними побідами, вислала «консисторія» Серафимців (так себе назвали Серафимці з волі і ласки та розрішеня владики свого) авангарду до Альберти. Сам Серафим не мав відваги тут вступити першим. Авангарду становив якийсь молодий фармар з Манітоби, родом з Ярославщини, котрий ту на Rabithills мав своїх племянників; надіяв ся проте, що приймуть его слово до серця, а може й захотять мати его своїм попом. Ошукав ся сердега. Рабїтїлиці замість витати его за «свідомца», запитали его, де живе его прогнана жінка, як стоїть справа з его знаним налогом пиянства? І кандидат Серафима ще того самого вечера опустив Rabithills. В слід за ним прибув сам Аарон, Генік.

В Едмонтї вербував кількох людей, щоби схотїли опопити ся, та вербунок не йшов. Одного охотника придибав був, але скоро поміркував, що і з ним треба дати собі спокій. Є се молодий чоловік, що має брата священником в Галичині. Натура горда і неспокойна, котру кождий оминає здалека. Ніхто з ним не живе. Давнійше любив він співати на хорах в французскім костелі — однак по короткім часі Французи его нагнали. Коли до Едмонту прибув був о. Закляньський, не мав він «ліпшого приятеля», як сей чоловічок. Та не минуло кілька тижнів, а приятель сей обчернив о. Закляньського в часописі і перекинув ся в найгіршого ворога. О. Жолдак викинув его за двері зі своєї хати, перевидавшись, який то характер. Вкінці відпиханий всіма, зачав п. Г. дякувати у православного батюшки, у котрого і шлюб взяв перед кількома місяцями.

Нічого не вспівши в Едмонтї, пустив ся Генік на фарми. В Фортї вербував свого знакомого Ілька Буяка, родом з Цыган. Але Ілько не дурний хлопака. Витягнув від Геніка всі его «секрети», а по кількох днях дав ему розумне «увіщанє»: «Ти, Генік, за пізно приїхав до нашої Альберти. Треба тобі було приїхати тому два роки, або бодай рік. А тепер за пізно. Ми вже священників маємо».

Генік однак не тратив надії. Прибув на Beaverkrik, дальше і на Beaverlake, ба, переїхав і Фармилію (Veimillion) — але кандидата межі католиками не найшов — ні одного! На Біверкріку крім того повідомлено ще й поліцію, що такий а такий баламут приїхав дурити людей, і хто знає, чи Аарон не був би опинив ся в «общім соблюденю», коли би завчасу не був опустив Альберти.

На днях перебувають (так чую) на Біверкріку ще нові висланці Серафима, два «попи», один Бачинський з Вінніпегу, а другий его зять

*) див. ч.ч. 37—40 «Руслана». — Ред.

Бодруг з тою самою місією, що й Генік. Чую однак, що наші люди сказали їм, що ліпше би були зробили, якби були місто вусів і борода дали собі обголити пілу голову.*)

А вісти з одної провінції, як сказано, уділяють ся скоро і другим провінціям, тож і про невдачу Серафимців в Альберті вже певно знають по інших кольоніях, тим більше, що багато людей з Ростерн Сакс, Фішкрік Сакс, Оверстоне, Сіфтон, Егельберт Ман., удають ся і просто до нас з „сборними“ листами по інформацію, що ділати.

Можна проте думати, що акція Серафимова і его компанії добийть скоро до кінця. Але тим не дасть ся ані закрити ані заперечити, що зло стало ся і що оно не так скоро відстане ся. Самозванці „попи“ не так скоро притихнуть, а если і прийшов би тепер в кольонію, де они осіли, який правий святик, будуть они всіми способами відтягати від него людей і перешкаджати в его праці.**)

VIII.

В тиждень по відїадї Бачинського (він себе зве деканом) і его зятя Бодруга прибув таки і сам Серафим до Альберти. Взивав его ту Юзко Чернявский, що захотїв бути попом таким, як его давний колега Бодруг. Сей Чернявский з роду Поляк, з професії в краю стражник фїлансовий, перейшов був тут на царославе і був его одним з найгорячіших апостолів. Другим кандидатом був рівнож апостат Лакуста з Біверкріку.

Серафим зайхав до его послїдного. Люди, що були присутні комедії кровлення, оповїдають, що Серафим правив Службу Богу не над чашою, а над звичайною склянкою. Кадив цукром, стертим на порох і всипаним в горнятко, повишене на дротї.

Державна рада.

На вчерашнім засїданю державної ради дословне відчитуване петицій та інтерпеляцій тревало до год. 4., перепїтане бурливими спенами, які особливо під конець змагали ся. Під час читавя інтерпеляцій пос. Рыби в справі оно-

*) Качковский в Сіфтонї обголив собі справді не лиш вуса, але і брови. Але що він ледви читав „друковане“ і не мав Серафимови заплатити цілях 50 долларів, викровив его Серафим лиш на дпикона.

**) По написаню сего, я захорував. Кінчу тепер, коли неодна за той час у нас збуло ся.

дїпших демонстрацій в XV віденськїм окрузї, де кількасот німецких студентів вапало на чеський дїм, прогнали гостей і зничили уряджене, з окликаками, що „всьо належить збури-ти і спалити, а кождому Чехови поломати ребра“. Інтерпелянти запитують правительство, як гадає оборонити ненїмецкі народности перед такими напастями і чи нагородить товариству заподїяну шкоду. Ческі послї домагають ся, щоби президент міністрів заразявив ся і дав відповідь на сю інтерпеляцію. Віцепрезидент палати Зачек дзвонить безуспїшно. Між чеським радикалом Баксою а всенїмцем Герцогом приходить до завязтої лайки. Бурливі сцени повторили ся також при читаню слїдуочної інтерпеляції в справї нападу Німцїв на Кубелїка у Відни. Інтерпелянти доказували, що напад був організований і приготований, отже власти знали про него, але не вчинили нічо, щоби ему запобічи. При дискусїї над послїдуочими наглими внесеннями, перетягали Чехи дискусію жаданам поїменних голосовань, а між тим заодно домагали ся голосно, щоби президент міністрів явив ся в палатї і дав відповідь в справї античеських демонстрацій. Пос. Рыба і Кльофач звенули ся до президента палати з запятвом, чи намірив спонукати д-ра Кербера, щоби дав відповідь в справї античеських демонстрацій. Президент палати заявив, що сї інтерпеляції доручить президентови кабінету.

НОВИНКИ.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат. Конона; рим.-кат. Едварда. В суботу: руско-кат. 42. Муч. в Аморїї; рим.-кат. Йосифа Обруч.

— С. Ексц. Митрополит Шептицкий повернув вчера до Львова, а нинї (четвер) виїхав до Стрїльбич до своїх родичїв. До Львова поверне завтра вечером.

— Із зеленої Буковини. Сумна та невідрадна прова, що на Буковинї змагає ся якийсь невияснений нічим антагонїзм, між „православними автохтонами“ а „унїяцкими заїдами“, як частенько називають Буковинцї Галичан, проживаючих на Буковинї. А вжеж де зможуть Буковинцї заперечити, що Галичани зробили чимало, багато більшу половину того всего, що спонукало буковинську Русь до самосвідомости, просвіти і економічного розвитку. Чиж низький Brodneid, або личні амбіціїки мали-б тїм взити верх над ідеєю народного розвитку і загального добра? Інші народи не так то роблять. Ми чуємо тут на власній шкірі, як то пр. Поляки уміють свої сили скріпляти своїми людьми, яких колїска стояла десь коло Познаня чи Варшави, Вильна чи Люблина. А між нами не мало-б бути вже

згоди в народній праці тому, що один походить з Вашковець, а другий за одну милью зі Святиня? Шож доперва було би, колиб наші взаємни в рештою України стали яким чиним тіснїйшими. Чи мала би повторити ся і тоді така сама трагікомедія провінціальної вузкоглядности? Отсе недавно тому, після розв'язаня двох академічних товариств в Чернівцях, які повстали задля антагонїзму, основано одно спільне академічне товариство „Сїч“. Основини відбули ся величаво і здавало ся, що стануть початком нового розвою руско-українського студентства на Буковинї. Але недовго тревала єдність, бо в глїбнїй жеврїли укритї дисонанси. Небавом від „Сїчи“ відлучила ся група, оснующи „Союз“, а про їх взаємни довідає ся читач з письма, яке надсилав нам „Тов-о українських академиків „Сїч“ в Чернівцях“: Хвальна Редакціє! Не могучи на жаль полагодити сеї справи на стовпцях часописи „Буковина“, просїмо усьильно помїстити нашу заяву в своїй цїнній часописи, щоби дати можність виясненя справи розпаду української академічної молодїжи в Чернівцях на два товариства та спростувати неоправданї аспїрації „Союза“, обміркованї на впроваджуванє в блуд публичної опїнії. Товариство українських студентів „Сїч“ в Чернівцях, будучи правним наслїдником і спадкоємником академічного товариства „Союз“, заснованого р. 1875, а розв'язаного добровільно на своїх звичайних загальних зборах дня 26. жовтня 1902 р., так як в наслїдок правосильних рішень тих зборів права і майно розв'язаного товариства „Союз“ перейшли на ново основане тов. „Сїч“, застерїгас ся проти безосновних претенсїй всіх інших академічних товариств, начеб вони були перемниками традицій розв'язаного „Союза“. З особна протестує тов. укр. студ. „Сїч“, з више наведених причин проти гадї, висловленїй в оповїстках нового товариства руских академиків „Союз“ в Чернівцях, а помїчених на стовпцях Вашої цїнної часописи в числї 19, „Дїла“ в ч. 21, а „Буковини“ в ч. 13 і 22. начеб воно було реактивованим давним „Союзом“ і мало права до его традицій старих хат і т. и., позаяк тотя вся титулятура і всі ті претенсїї є лише безправною у-зурпацією і отсим више наведенї оповїстки тов. руских академиків „Союз“ протестує. Члени академічного тов. „Союз“, хоч з боєм серця розв'язали своє старе товариство і злучили ся з членами рівночасно розв'язаного тов. „Молода Україна“ тїльки ради згоди і єдности всего українського студентства, не можуть дозволити на се, щоби хто небудь, сіючи роздор, підшивав ся під імя давного славного „Союза“, будучи на ділі зовсім новим академічним товариством. Склад фізичних осіб, при оцінюваню правних осіб є під зглядом законним річию рівнодушною, однак не рівнодушне се під зглядом моральним. Для того тов. укр. студ. „Сїч“ почувас ся з окрема управлінням до протесту проти аспїрацій нового тов. руских академиків „Союз“ із тої причини, що еще і тепер належить до тов. укр. студ. „Сїч“ вісьмох членів розв'язаного акад. тов. „Союз“, а між ними і послїдній голова его, а й головою тов. укр. студ. „Сїч“ є як

4 Володимир Бирчак.

Урвана пісня.

(Новеля).

(Дальше).

VII.

А тимчасом далї полетїли розгуляні пари — десь мов дерева в лісі, як жене пара. Десь дивини ся лише: а стесали уже черевички білі!

А між парами тими лиш Меценаса одного якось не видати! Він мов полковник стоїть на осмотри — розпер ся у дверох, оглядаючи розгуляні пари. І так як мієцьць переймає сонячне проміннє, тай ним осьвічує землю — так і те свїтло ліхтарів відбивалось від його лисини, осьвічуючи розгуляні пари.

Аж в тїм, то неяснее сонце вибігло на небо, оживляючи усе — а салею пролетїла Геня; аж в тїм, то десь не соняшник звернув ся до нього — а Меценас почув у серці до Генї палке — незмірне кохання! І велїд за тим полетїв по салї, розвідатись, що се за панна його половила та чи старї мають для неї добре придбання. І так, як скаче посьмітїох, збираючи дорогою зерно, полетїв і він, збираючи вісти —

все далї та далї! Аж в тїм, то не до потока долетїла птиця, напїти ся води — а до Декана-Всезнайка Меценас дїйшов.

І ту, мов трїє царя, що ішли со дари склонив ся низовько й спїтав:

— Ізвєїт, отець декан, что это за панна у рожевій сукні vis-a-vis дверий?

А декан спїтав:

— А ваше званє какое?

— Меценас... — відповїв Меценас, ще низше клонючись.

— Декан! — представив ся декан. — Ах, ізвєїт, ізвєїт!... я не добачил... я думал, что то який вітрогон! Ах, ізвєїт, ізвєїт — тай далї ласкаво спїтав: І котраж іменно Рахель вам так понавилась?

— Та в рожевій, vis-a-vis дверий!..

— Єта Українка?! — тай схлившись шенотом додав: Десять тисяч!

— Менї подобалась головню образованнєм своїм — відповїв гордо Меценас тай знова склонив ся. Та заки декан знова губу відчинив — вже Меценас вилетїв на салею.

І мов би се поров фїлі який торпедовець, так Меценас продерав ся крїзь розгуляні пари. І мов би се маяли корабельнїй вітрила — так фїяли його поли фраківї від скорого лету!

VIII.

І полетїли.

Вона — лелїя, а він — як зїльник, що золїть ся в ньому білє: з верха грубенький, зі споду двї віжки, що бігли мов пси за лисом пущєні в погоню.

І перелетїли раз і він спїтав:

— Як панї бавлять ся?

— Як все — добре! — відповіла.

— Ах, бо й дїєсно тут добра забава — підхопив скоро — особливо много є гарних павїв — і підчас того підсунув ся в гору, щоби побачити, яке вражїннє зробили його слова.

— Ах, дїєсно ту много є гарних павїв — відповіла Геня. — Лише деякі надто виставно одїті... а наш нарід такїй бідний... аж жаль бере, що інтелїгенция так дуже стройть ся...

— То ви, патріотка? — спїтав Меценас. — А... гарно, гарно! Особливо в патріотизмі економїя, то дуже гарна річ!

— Та я... студіюю троха... — казала стїдаючись нїби — маю знакомого одного правника... і... і... говорю в ним часом про нашу недолю... Україну... наш бідний, бідний люд...!

— Ах, то ви щасливї! — по-двійно щасливї, що можете займа-

тись саме політїкою! Ах, які ви щасливї — щасливї!

— А вас ті справи цілком не займають?

— Уряд... поважні літа — відповїв Меценас. — Але за те, ах ви! — ви які є щасливї!

— А то ідіот! — подумала і майже з погордою глянула на него — наш нарід такїй бідний, а його не в силї пїрвати вже жадна ідея!

І перелетїли ще раз довкола салї і забавляючи її сказав знова Меценас:

— Ах, панї! мене дивує, пощо сю салею прикрашено в цвїти?

— Як то пощо? — запитала.

— Хибаж не було їм знати, що й ви ту будете? Бо деж тим цвїтам красою рївнати з вами?

— Єт, вам компліменти в голові! — відповіла. І перегуляла з ним ще раз — і сїдаючи сказала до мамці:

— Ах! Знають мамця, той пан Меценас є дуже привмний в розмовї!...

— А який пристойний — докинула мати!

І стали про нього далї говорити. Шу-шу! Шу-шу! шу-шу!

(Дальше буде).

раз давний „Союзників“, між тим як тов. руских академиків „Союз“ має тільки двоох наймолодших членів давного „Союза“, а головою его є як на те член давного акад. тов. „Молода Україна“. — За тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях: Іван Гошовський, голова. Яків Голода, писар.

— **3 Рогатина** доносять: Загальні збори рогатинської філії Руского Товариства педагогічного відбудуться в Рогатині дня 31. марца о 10. годрано в хаті „Рускої Бурси“ з отрим порядком дневним: 1) Відчитане протоколу з послідних загальних зборів. 2) Звіт з діяльности Виділу. 3) Звіт касовий і вибір двох членів до пересмотру рахунків. 4) Стан бурси і єї фондів. 5) Внесення Виділу в предметі урядження курців для алфаветів. 6) Вибір виділу. 7) Внесення членів. — Відділ оповіщає, що на бажанє деяких членів виділ порішив занятися урядженням в днях 31. марца і 1. цвітня с. р. великописних реколекцій для членів товариства, наколиб зголосилося одвітне число учасників. Зголошення зволять рефлектуючі надіслати до виділу найдалше до 18. с. м.

— **3 „Труда“**. По зрільї розвазі і точнім обчисленю як також з уваги на розвій нашого Товариства і розширення его агенд, рішали ся ми на відкритє скуп в нашім власнім домі так з готовими виробами наших робітень як також з ріжними матеріалами, потрібними до робіт жіночых. В тім нашім з кінцем сего місяця отворити ся маючим склені найдуть Вов. наші Пані, найбільшій у Львові склад в полотнах правдиво льняних і бавовняних, біле столове, вишивки, гафти, коровки ручні і машинові і прочі додатки до біля. Наш салон мод виставляти буде все свої роботи найновішої моди, а наша робітня дамської конфекції заосмотрювати буде наш склен в свої гарні і солідно виконаві роботи. Обслугу гостей сего нашого склепу доручаємо нашим панючкам нами до сего підготовленим. Се наше нове підприємство поручаємо ласкавий опіці наших Ваов Пані і надіємо ся з него як найкращих результатів так для нашого Товариства як також взгалі для нашой суєспільности. — *Дирекция.*

— **Іспити зрілости в середних школах.** Письменні іспити пічнуть ся дня 9. мая с. р., а усні пічнуть ся в отсех речинях: в гімназиях в Бохні 24. мая; в Бродях 13 липня, в Бережанах 9. червня, в Бучачі 2. червня, в Бонковичах коло Хирова 24. мая, в Дрогобичі 20. червня, в Ярославі 24. мая, в Яслі 24. мая, в І гімі. в Коломиї 6. червня, в ІІ гімі. в Коломиї 2. липня, в гімназиях в Кракові: св. Анни для муційн 24. мая; для жєнщин 6. червня, св. Яцка 13. червня, в ІІІ гімі. 6. червня, в ІV гімі. 30. мая, в гімназиях у Львові: в рускій 13. червня, в ІІ гімі. для муційн 27. червня, для жєнщин 4. липня, в гімі. Франц Йосифа для муційн 2. липня, для жєнщин 14. липня, в ІV гімі. 16. червня, в V гімі. 20. червня, в Новім Санчі 24. мая, в Подгужу 13. червня, в І гімі. в Перемишлі 16. червня, в ІІ гімі. 24. червня, в Ряшевї 3. червня, в Самборі 20. червня, в Сяноці 20. червня, в Станиславові 25. мая, в Стрию 5. липня, в І гімі. в Тернополі 6. червня, в Тернові 6. червня, в Вадовичах 6. червня, в Золочеві 8. липня; — в реальних школах: у Львові 6. червня, в Кракові 6. червня, в Станиславові 1. липня, в Тернополі 25. мая, в Тернові 18. червня.

— **Тасмича подя.** Перед кількома днями стала ся в святаюрских мурах подія, доси невьяснена і закрита глибокою тайною. Поза мурами св. Юра оповідають, що хтось війшов в часї неперсугности о. крилопанана Пакижа до его мешканя і до посудин, яких уживав о. крилопанани до їди і питя, всипав отруї, мабуть аршенни. Але о. Пакиж не уживав тих посудин, а жертвою замаху упав его один молодий крєвний, що напив ся води, і коляб не скоро поміч лікарська, був би отруїв ся. — Як нас інформують, справа не була зовсім так трагічною, а представляє ся она ось як: До о. крил. Пакижа прийшов молодий медик, его свояк, і коли напив ся води, замітив на дві склячки білий порошок. Думаючи, що се яка трутина, післав до аптеки по антідотум і повідомив поліцію. Поліція передала справу судови, а суд зарядив слідство. Що оно викрєє, побачимо.

— **Пожарний „Соціл“ в Поручині,** бережанського повіта, засновано на статуті львівського „Сокола“. Ц. к. намісництво затвердило вже статут.

— **Посвяченє нового залізничного двірця** у Львові відбуде ся 26. с. м. (в суботу) о 10. годдині перед полуднем в присутіє сті міністра залізниць д-ра Вітека. Пополудни буде обід у намісника гр. Потоцкого, а вечером в новім двірці рах на дохід вакаційних кольовій в Тухлі.

— **Агітацио проти отворєня руской гімназии** в Кіцмані веде буковинська кацавня так, як галицькі кацани агітують проти руской гімназии в Станиславові. Черновецька „Букovina“ пише в тій справі: Вороги гімназии в Кіцмані розпуствили брїхні, що громада не потребувала би давати нічо на гімназию, як би она була німецька. На підставі певної вістки можемо заручити, що се злобна видумка ворогів, котрі би раді, аби гімназия була чисто німецька і служила лиш ім а

не й Русинам. Зачуваємо також, що кирія кіцманських ворогів надїола вже так, що впливові особи роздумують над тим, чи би не ліпше було отворити гімназию замість у Кіцмані у Зашкїнцях.

— **Стипендийні „пособія“.** Совіт „Народного Дому“ у Львові надлив стипендиями і „пособіями“: 1) Ів. Виняра, ученика ІІ кл. академічної гімназии у Львові, сина селянина в Милошовичах стипендию з фонду Панкевича по 120 К річно; 2) Стеф. Романовского, уч. ІІ кл. гімі. в Коломиї, сина сьвященника в Бервінковій, стипендию бл. п. Мелетія Романовского 276 К річно; 3) Панталеймона Салюка, уч. пригот. класи руской гімназии в Перемишлі, стипендию фондації Папана 240 К річно; 4) Евгєнію. Сподарик, (оноді померла — Ред.) доньку учителя в Чехах, уч. ІІ р. учит. семінарії Стшалковской у Львові стипендию з фонду ім. арх. Гізєлі 200 К річно; 5) Вол. Григорцева, приказчика в магазині Зальцера у Відні, одноразовою запомогою 456 К з фонду Цибиків; 6) Вол. Навроцкого студ. філос. у Львові, стипендию Дебельского 200 К річно; 7) Марию Ясвицьку, студентку медицини у Львові стипендию з фонду Незаваного 300 К річно; 8) Романа Юліяна Алексєвича д-ранда прав одноразовою запомогою 300 К з фонду Незаваного; 9) Антонину Газ, ученицю ІІ року учит. семінарії Стшалковской у Львові, одноразовою запомогою 40 К з фонду Горецкого; 10) Володимира Менциньского, студента ІІІ року філос. у Львові, сироту по сьвященнику, стипендию з фонду Незаваного 300 К річно; 11) Карла Химяка, студ. ІV року прав у Львові, сироту по селянині стипендию 300 К річно; 12) Мих. Лисого, сина селянина в Хмилевій, ученика VI кл. гімназии в Бучачі, стипендию з фонду Незаваного 300 К річно; 13) Теод. Сьлівака, студ. лісової академії у Відні, сироту по селянині, одноразовою запомогою з фонду „Народного Дому“ 50 К.

— **Злодійства.** В справі дефравдації Стан. Ванкого на школу дирекції почт у Львові веде ся тепер слідство і шконтр книг. Ванке був помічником урядником і підробляв квіти на імена вольних, яких дирекция приймає до помочи на кілька місяців що року, а опісля замикає ім платню. Ванке маючи довірє у своїх зверхників, мав також приступ до всіх книг і міг переводити в них винсуванє підроблєних квітів з фальшованими підписами шефів. В сей спосіб Ванке мав вибрати в поштової касі до 6.000 К, але ся квота ще не устаєна і може бути вишою. Вчєра вечером увязнено поштового вольного Николая Губерта, змішаного в справу сєї дефравдації і лихварку Рифку Міндер. Они обоє помагали Ванкому „обертати“ дефравдованими грїшми. — В Будапєшті увязнено на жаданє скарбової дирекції властителя фірми „Йосєф Ролі“ Літа. Причиною увязненя мають бути податкові надужитя.

— **Запропащені посилки на галицьких почтах.** В 1903. році вичлачено в Галичині за пропавші поручені листи і инші посилки квоту 43.778 К 80 с. Шкода понесена сторонами мусть бути значно більша, бо перає в поручєних листах бувалоє більші квоти, але вели сего не наважено, то почта виплачує відшкодованє в висоті 50 К за пропавший лист, а за пакети лишє декларовану вартість.

— **Вісти з північної Америки.** В Едмонтон в Канаді в висей методієкій школі між 50 студентами є 2 Русини. — Процєс о церкву на Beaverlake, Аля, скінчив ся. Русини-уїяти процєс виграла, який кошгував вєше 2000 долларів. Кошти заплатили царєславні. — В Lethbridge, Альберта, Канада, zaloжили Русини читальню „Поступ“. — На вічу в Олїфанті занали такі ухвали в справі просвітній по рефераті о Тимкевича: 1) Поборювати алфаветизм через вечірні школи і читальні. 2) Удїлати нагороди тим учителям і взагалі кождому, хто научить читати 10 неписьменних людей. 3) Оснувати бурсу для дїтий руских, щоби могли учитись в висєих школах і то в Новім Йорку вже з початком слїдуючого шкільного року в верєснї. 4) Дєки не отворять ся бурса для дївчат, то удїлати тимчасом бідним а здібним руским дївчатам стипендії для науки в висєих школах. 5) Потверджєно ухвали віча в Йонкерс що до посиланя дїтий до публичных шкїл. 6) Перестєригати наших людей, щоби перед часом не відбирали своїх дїтий зі шкїли, але щоби они кінчили курсє приписані законами стєйтовими.

— **Український театр в Петербурзі.** В петербурскїм театрі Немєттиго грав від недавна українська дружина драматична, в якої склад входять такі перворядні сили, як М. Заньковецька і М. Кропивницький.

— **Воскрєсла.** В італійскім містечку Аверза, яке лежить коло Неаполю, стала ся ось така подія: Старєнка інокія монастиря св. Анни, Джузєппа Христиня померла. Єї убрала і поставила в отєртій домовині серед цвітїв і палаючих ліхтарїв. В сєреду станули иругом смертної постєлі прочі монахині і сьвященника, щоби сьївати похоронні богослужєня. Та сєред того мнїма померла стала позїхати, а відтак піднала

ся її сіла. Налякані монахині розбігли ся по містї, розповідаючи новину про чудєсне воскресєнє сєстри Джузєппи. Та „воскрєсла“ вже довго не жила; за дві години, пробудивши ся із летаргї, таки дійсно померла.

— **Упадок часописи „Figaro“.** Звісний дневник париский „Figaro“ почав в послідних часах чимраз бїльше упадати. Акції часописи стоять вже так низько, що на послідних зборах акціонарїв подавано средства, що мали би привєрнути давну его популярність. Одні дораджували знизку ціни, яка уможливила би конкуренцию з иншими часописєями, другі, радикальнїши промовляли за получєнем „Figara“ з дневником „Gaulois“, який робить єму найбільшу конкуренцию. Доси ще однак нічоєго рішучого не постановлено.

— **Дрібні вісти.** Одній з львівських часописей доносять із Снятина, що в Залучу над Черемшою в часі місяці ОО. Василян арештовано Семєна Зінкевича, сьнятинського міщанина, за ширєне атеїзму. Слідство в тій справі веде повітовий суд в Снятині. — В Калуші помер Станислав Комарницький, презєс повітової ради і властитель дїбр. — До канцєлярії гімназии Франц Йосифа у Львові закрав ся минулої ночи якийсь злодій і украв дві пушки з дрібними датками для убогої молодїжи і аксамитну торбу з 6 К. Книжок злодій не рухав. В вертгаймєвскій касі було 670 К, але злодій не міг єї отворити. — В міністерстві просвїти має вже бути внесєнє кр. ради шкільної на отворєнє польської гімназии в Горляцях в 1905. р. — В Перемишлі застрайкували столєрї. — Зі Львова утік інженєр Михайло Жєбровський перед довгами і полишив жінку і дїти.

— **Кождий Русин і Русинка повинен бути членом Руского Товариства педаг.** Вписове 1 К, вкладня членська річно 1 К.

Посмертні [†] оповістки.

— **О. Михайло Шєремєтко,** парох в Бутинах, угєвського декапата, перемискої єпархії, упокоїв ся дня 15. с. м. в 64. році житя, а в 40. р. сьвященєства. В. с. п.!

Наука, штука, література.

— **В Щурат.** Раз до мене молодість прийшла. Перемишль 1904. З печатї Йосифа Стифїого. Стор. 12, в. 16^е. Цїна 20 с. — Є се китичка гарних настрєвних поезий, з яких початкові слова першої дали заголовок цїлій збірці. Вєсь дохід — замїчено на окладинці — призначений на будову нашого театру. Послїдну з поезий позволимє собі перепечатати, аби зацікавити нашу публицу до прочого змісту збірки:

Годивник — Божий касєр
числїть хвилини і години,
ті іскри людського житя,
що так як іскра блисне й гине.

Він разом з серцем їх числїть
на дві і місяці і роки,
що з філіями віків пливають,
як із карпатських рір потоки.

Вєє чую я: чик-чик!
і велухуюсь уважно, пильно,
чи много бєть ся людських серць
для мене приязно, прихильно;

чи много дїл моїх колись
згадає дальше поколїнє;
чи згадуючи помянє
похованє у них терпїнє;
чи много мрїй, надїй моїх
вберєть ся в плоть і в живїє силу;
чи з дїєтем осєни воїни
вєї впадуть на мою могилу.

Годивник — Божий касєр
числїть хвилини і години,
ті іскри людського житя,
що так як іскра блисне й гине.

Телеграми

в днї 17. марца.

Відєнь. На виїшнїм засїданю президент міністрїв др. Кербер відповїдав на інтерпєляції чєских послїв в справі наваду на скрицкаря Кубєлка і на Чєску Бєсїду у Відні.

Рим. Архїєпископ оломунєцкїй др. Кон будє іменованїй кардиналом за те, що уступав з архїєпископства. — Венецкам патрїархою, на мїсце карл. Сарто, тепєрїшого пани Пія Х, іменовано архїєп. Кавалєрїого.

Станиславів. Дирекция залїзниць доносить: Ннїє рано о 5¹/₂ годинї на стації Микуличин вискочєла із шнї машина і 3 вози з причин покв-що невїєних. Наслїдком сєго вїзд поїздів на стацію із стєрони Станиславова нєможливий. Однїє залїзничий послугач легко ранений. Осо-

